

20.9.2022

Julkinen

Valtiovarainministeriö

Viite: VM112:00/2022
VN/23860/2022

VR-Yhtymä Oyj:n kommentit sähköön ja henkilökuljetusten arvonlisäveron väliaikaiseen alennukseen

VR-Yhtymä Oyj (VR) kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkokentässä mainitussa asiassa ja lausuu henkilökuljetuksista seuraavaa:

Yleistä

Valtiovarainministeriö on esittänyt henkilökuljetusten vapauttamista arvonlisäverosta määräaikaaisesti. Henkilökuljetusten osalta arvonlisäveroa ei peritä kotimaan joukkoliikenteessä tehdyistä matkoista tammi-huhtikuussa 2023.

Joukkoliikenteellä on keskeinen rooli ilmastonmuutoksen torjunnassa ja Suomen hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamisessa. Toiminnallaan VR pienentää liikenteen ympäristövaikutuksia ja yhteiskunnan hiilijalanjälkeä kantaen samalla oman vastuunsa Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamisesta. Toimenpiteillä tulee pyrkiä parantamaan energiatehokkaiden ja kestävien liikennemuotojen kilpailukykyä.

Kuten muidenkin joukkoliikennealan toimijoiden, myös VR:n näkökulmasta on tällä hetkellä hieman epäselvää, koskeeko arvonlisäveron alennus henkilökuljetuksia, jotka myydään aikavälillä 1.1.2023-30.4.2023, vai henkilökuljetuksia, joissa matka toteutuu tänä ajankohtana. Luonnoksesta hallituksen esitykseksi voisi päätellä, että nollaverokantaa sovellettaisiin vain aikavälillä 1.1.-30.4.2023 myytyihin uusiin lippuihin, ja tämä on myös VR:n toive.

Muutoksen toimeenpano

VR:n on mahdollista toteuttaa myyntijärjestelmässään väliaikainen arvonlisäverokannan muutos, jos nollaverokanta koskee henkilökuljetuksia, jotka myydään aikavälillä 1.1.-30.4.2023, riippumatta milloin matkalippu tullaan käyttämään.

Jos muutos koskisi tuona ajankohtana matkustettavia lippuja, tämä aiheuttaisi VR:lle kohtuuttoman suuren hallinnollisen taakan.

VR myy tällä hetkellä junalippuja 25.3.2023 saakka. Näissä lipuissa arvonlisäveron alennusta ei ole huomioitu. Jos arvonlisäveroja pitäisi palauttaa asiakkaille, VR:n tulisi vastaavasti saada valtiolle tilitetyt arvonlisäverot takaisin Verohallinnolta. Muussa tapauksessa ALV-alennus jäisi VR:n kustannukseksi. Tämä olisi kohtuutonta tilanteessa,

20.9.2022

Julkinen

jossa joukkoliikennetoimiala on vasta toipumassa koronapandemian aiheuttamista liiketoimintatappioista.

Junaliput ovat muutokelpoisia, jolloin jo veloitettu ALV pitäisi palauttaa asiakkaalle, mikäli lippu muutettaisiin matkustettavaksi 1.1.-30.4.2023 välillä olevalle matkustusajankohdalle sen jälkeen, kun väliaikainen muutos on tullut voimaan.

Lisäksi haasteeksi muodostuu se, että junalippuja voi ostaa rekisteröitymättä, jonka vuoksi VR:llä ei ole kaikkien lippujen haltijoiden yhteystietoja. Jo maksettujen arvonlisäverojen palauttaminen asiakkaille olisi huomattavan hankalaa ja asettaisi asiakkaat keskenään epäarvoiseen asemaan.

VR on velvollinen toimittamaan kuluttajalle ostohetkellä kuitenkin, joka pitää sisällään alv-erittelyn. Esimerkiksi usein matkustavien asiakkaiden tuotteissa (kausi- ja sarjaliput) matkustushetki ei ole tiedossa, vaan ainoastaan lipun voimassaoloväli, jolloin VR ei pystyisi tuottamaan alv-erittelyä ostohetkellä. Kausilipun voi ostaa jopa vuoden kestoisena, jolloin sen voimassaolon ajalle osuisi useampaa eri arvonlisäverokantaa.

Edellä mainituista seikoista johtuen VR esittää, että väliaikainen nollaverokanta koskee vain aikavälillä 1.1.-30.4.2023 myytyjä uusia lippuja.

VR pyytää lisäksi selventämään, koskeeko arvonlisäveron poisto pelkästään matkalippuja, vai kuuluvatko soveltamisalan piiriin myös matkaan kiinteästi liittyvät lisäpalvelut, kuten lemmikki- tai polkupyöräpaikoista perityt maksut sekä maksulliset istumapaikat, joissa tälläkin hetkellä on sama verokanta 10 % kuin matkalipuissa.

VR toivoo yksityiskohtaista ohjetta väliaikaisen verokannan muutoksen toteuttamiseen.

VR-Yhtymä Oyj

Jonna Juslin
johtaja, yhteiskuntasuhteet ja kansainväliset asiat